



Södra Småland i Kina

- Reserapport, september 2011



Inledning

En gemensam delegation från Kronobergs län, bestående av deltagare från Regionförbundet södra Småland, Länsstyrelsen samt Växjö kommun, reste i september 2011 till Kina. Syftet med resan var att fördjupa kontakterna med Suzhou stad, med vilka regionen skrev en överenskommelse om samarbete föregående år.

På resan deltog följande personer:

Roland Gustbée, ordförande regionstyrelsen

Robert Olesen, ledamot i regionstyrelsen

Sara Nilsson, samordnare Regionförbundet

Yanni Shizhou, samordnare Regionförbundet/Sustainable Småland

Lennart Johansson, länsråd, Länsstyrelsen

Malin Bendz Hellgren, funktionsledare, Utvecklingsfunktionen, Länsstyrelsen

Andreas Hedrén, funktionsledare, Vattenvårdsfunktionen, Länsstyrelsen (fr.o.m. 1 oktober Växjö kommun)

Nils Posse, ordförande kommunfullmäktige Växjö

Jan Söderström, näringslivsutvecklare Växjö

Thomas Hasselby, VD Sustainable Småland

Bakgrund

I juni 2011 tog regionstyrelsen beslut om en treårig Kinasatsning. Även Länsstyrelsen och Växjö kommun står bakom satsningen med finansiering och insatser.

Kina är idag en av världens största ekonomier med hög tillväxt och Sveriges största handelspartner i Asien. De senaste åren har både svensk export till och import från Kina ökat. Även verksamheten på plats ökar - var fjärde dag startar ett nytt svenskt företag verksamhet i Kina. Det investeras varje år många miljarder kronor av svenska affärsintressen. Efterfrågan på professionella tjänster är stor och lokal närvaro skapar nya möjligheter för att kunna möta ökad efterfrågan i hela Asienregionen. Kina är också ett av de länder i världen, där officiella kontakter på politisk och myndighetsnivå spelar stor roll vid företags etableringar och affärer. Myndigheter är också en stor investerare, inte minst i samhällsplanering och övriga allmännyttiga investeringar.

Kinas betydelse i världsekonomin får effekter också för ett litet län som Kronoberg. Flera företag med bas i länet har idag verksamhet i Kina, inom flera olika affärsområden. Dessutom utgjorde cirka 30 % av alla de studiebesök som Växjö tog emot under 2008 av kinesiska grupper, vilket tyder på ett stort intresse för regionen, inte minst på miljöområdet. I samband med skapandet av miljöteknikorganisationen Sustainable Småland 2011, tordes det således finnas en exportpotential till Kina från regionen, som ännu ej utnyttjats till fullo. Även investeringspotentialen är outnyttjad.

I samband med deltagandet på Expo i Shanghai 2010 skrev regionförbundet även på ett samarbetsavtal med Suzhou. Avtalet är brett, och anger att de båda parterna vill samarbeta, men att formerna för detta kommer att bestämmas i ett gemensamt arbete. För att ytterligare fördjupa relationerna, och testa vad dessa kontakter kan innebära i termer av affärsmöjligheter för Kronobergs näringsliv, krävs en mer kraftfull satsning under längre tid. Här bör erfarenheterna från Expo-projektet tas med, och utvärderarnas slutsatser lyftas fram.

Satsningen genomförs som ett treårigt projekt för att ha möjlighet att bygga upp en struktur och testa arbetsmetoder på längre sikt. Kina är en ny marknad och Suzhou en ny samarbetspartner, och det är i dagsläget svårt att sja kring utfallet av satsningen. Utfallet efter treårsperioden bör vara avgörande för huruvida verksamheten ska permanentas eller ej samt på vilket sätt.

Det övergripande målet med Kinasatsningen är att bidra till tillväxt i regionen. Genom målmedvetet arbete ska affärsmöjligheter skapas för länets företag både i Kina och på hemmaplan, samtidigt som kinesiska investeringar och etableringar attraheras till länet.

Målen för projektet är att bidra till en investering från länet i Kina, en investering från Kina i länet samt 30 skapade affärsrelationer mellan länet och Kina (10 per år).

Satsningen innebär att en tjänst som Kinasamordnare tillsatts. Regionförbundet planerar också gemensamt med Kalmar län och Linnéuniversitetet att utöka satsningen med ett supportkontor på plats i Shanghai fr.o.m. 2012.

Det ekonomiska läget i Shanghai-området

Följande information baseras på rapporter från Sveriges generalkonsulat i Shanghai, daterade 2011-04-27 samt 2011-09-04. Särskilt fokus läggs vid Jiangsu-provinsen, där Suzhou ingår.

Tillväxten i östra Kina fortsätter, trots ekonomiska kriser i omvärlden. Östra Kina (Shanghai och grannprovinserna Zhejiang, Jiangsu samt Anhui) står för mer än 25 % av Kinas BNP på 3,5 % av ytan och med 16 % av befolkningen.

Ökningen i ekonomin är emellertid något långsammare än förut, vilket ligger i linje med regionernas femårsplaner. Shanghais ekonomi växte under första halvåret 2011 med 8,4 % jämfört med 12,7 % under samma period föregående år, medan Jiangsu-provinsens siffror var 11,4 % jämfört med 14,5 % 2010. Jiangsu hade under perioden högre tillväxt än Kina som helhet (9,6%).

Sveriges handel med Jiangsu ökade med 48 % under samma period till 1,6 miljarder USD. I provinsen registrerades under första halvåret 2011 sju nya investeringar från Sverige, omfattande 135 miljoner USD. Handeln och investeringarna i Jiangsu hittills under 2011 är därmed större än de i Shanghai (1,5 miljarder USD handel respektive 47 miljoner USD i investeringar).

De hot som generalkonsulatet pekar på för den fortsatta utvecklingen är brist på arbetskraft, den åldrande befolkningen, oro för en fastighetsbubbla samt eftersatta investeringar i sociala skyddsnet. Man pekar också på att fler investeringar behövs på miljöområdet.

Resans innehåll

Företagsbesök hos HP Tronic

Delegationen besökte Ljungby-företaget HP Tronic, som finns etablerade i Suzhou. Fredrik Pettersson, general manager, tog emot och berättade öppenlydande om sina erfarenheter från Kina. HP Tronic är underleverantör inom elområdet, med 70 anställda i Kina vilket är mycket litet med kinesiska mått mätt. Företaget etablerade sig i Kina 2005, som leverantör till och med mycket stöd av företaget Getinge. Företaget skaffade egna lokaler 2009, som man nu utökar. Fredriks tips till svenska företag som är intresserade av att etablera sig i Kina, är att ta hjälp av personer som kan den kinesiska marknaden, för att underlätta företagsstart och inträde på marknaden.

Produktionen i Kina säljs i Kina, eller exporteras till andra delar av världen, dock ej Sverige. Satsningen i Kina har därför inte inneburit nedskärningar i Ljungby, utan har snarare lett till nya kunder även på hemmaplan.

Fredrik berättar att det är en stor konkurrens om arbetskraften, särskilt när det gäller specialister så som elektriker. Yrkesutbildningen ligger långt efter Sverige, därför försöker han etablera samarbete med skolor så att man kan erbjuda praktik. Det kan vara särskilt svårt att attrahera arbetskraft till ett så litet företag, men man försöker konkurrera med "svensk" företagskultur och bra löner. Man är noga

med att följa lagar om övertid etc, vilket kan vara en utmaning då kineserna gärna jobbar alltför många timmar. Lönerna ligger på mellan 1900 och 16 000 RMB för de anställda, med ett genomsnitt på drygt 2000 RMB i produktionen. Löneökningen under förra året var 18 %.

Besöket avslutades med en rundvandring på kontoret och i produktionen.

Besök hos South Denmark Asia Office

Sören Birkelund Pedersen, chef på South Denmark Asia Office, tog emot och berättade om sitt arbete. Esbjerg är vänort med Suzhou sedan 1995, och genom sitt Brysselkontor drev man många EU-finansierade projekt med Suzhou. För att växla upp engagemanget etablerade man ett kontor i Suzhou 2006 som en filial till Brysselkontoret. Efterhand som EU-medlen försvunnit (idag finns i stort sett inga möjligheter att bedriva projekt i Kina med EU-bidrag), har kontoret ändrat fokus till ett rent supportkontor för näringslivet. Detta nya fokus startades 2011, och efter detta år ska man utvärdera utfallet.

South Denmark är den enda danska region som är representerad i Kina. Sören berättar att en kommun inte kan registrera sig officiellt utomlands, så idag är de ett dotterbolag till Esbjergs näringslivskontor. Kontoret ligger nära Suzhou stads kontor, för att underlätta kontakterna. De första åren användes mycket för att bygga upp kontakterna. Sören tipsar om att alltid börja på rätt nivå – man måste upp i toppen för träffa personer med beslutsbefogenhet. Han menar också att kontorets offentliga status öppnar dörrar som en privat företagssupport aldrig kan få tillgång till. Man måste vara medveten om att det är en mycket lång process att etablera kontakter i Kina.

Kontorets syfte är att öppna dörrar och bidra med kontakter till småföretag i South Denmark. Man arbetar mycket likt det danska Exportrådet, och kan bl.a. göra marknadsanalyser, men har ett tydligare regionalt fokus. Sören menar att Exportrådet främst stöttar stora företag som har råd att betala för sig, medan han arbetar mer brett och med dem som inte är helt säkra än. Han kan inte lägga så mycket tid på enskilda företag, utan måste arbeta på ett annat sätt, med företag i tidiga faser. Exempel på aktiviteter är delegationsbesök, trendanalyser, skraddarsydda besöksprogram för företag. Sören arbetar också mycket proaktivt, genom att hålla kontakterna med Suzhou levande. De kan också svara i telefon för företag som behöver ett kinesiskt telefonnummer, samt har en kontorsplats som kan nyttjas. Det är också viktigt med arbete på hemmaplan, Sören åker hem varannan månad för att knyta kontakter med kommuner och företag. Fokus för arbetet är bl.a. miljö – men Sören påpekar att det är mycket svårt att få Suzhou att betala för sig, de vill gärna få tillgång till dansk teknik gratis.

Budgeten är 150 000 euro per år, varav Esbjerg betalar 50 % och övriga kommuner i regionen 25 %. Resterande 25 % ska vara intäkter från företag som fått stöd. Målet är att två företag per år ska få ett kontrakt eller etablera sig, och att man ska göra sex fördjupade insatser (typ marknadsanalys eller liknande). Idag är man en chef samt två kinesiska medarbetare.

Möten med Suzhou stad

Under resan har flera möten genomförts med Suzhou stad.

Representanter från Foreign Affairs Office bekräftade i ett möte med regionförbundet Suzhous fortsatta intresse för att fördjupa samarbetet, och berättade om hur processen för detta går till i Kina. De inväntar för tillfället centralregeringens godkännande av vårt samarbete, och därefter kan ett fördjupat samarbetsavtal skrivas. I ett sådant avtal specificeras de områden inom vilka man vill genomföra gemensamma projekt och utbyten. Suzhou hoppas att få detta godkännande innan årets slut, så att ett sådant avtal kan skrivas i början av 2012. Under mötet lyftes olika frågor som kan vara intressanta för samarbete. Suzhou visade, liksom tidigare, ett stort intresse för miljöfrågor och vill gärna samarbeta bl.a. kring hållbart byggande och vattenrening. Från Kronobergs sida lyftes möjligheten att bidra med utbildning, konsultinsatser och kontakter med svenska företag. Andra frågor som lyftes som potentiella samarbeten är turism och äldrevård. Möjligheten finns att börja planera samarbetet genom att hålla kontakten med Foreign Affairs Office, som förklarade sig villiga att stötta med relevanta kontakter i staden vid specifika önskemål.

Ett särskilt möte genomfördes också mellan Länsstyrelsens representanter och Suzhous byrå för vatten. Syftet med mötet var att fördjupa kunskapen om vattenvårdsarbetet i våra respektive regioner för att längre fram kunna genomföra erfarenhetsutbyte med mer direkta resultat. Sett i ljuset av att Suzhou har fördubblat sin folkmängd, från ca 5 till 10 miljoner mellan 2006 och 2011, imponeras man av att de under de senaste åren har lyckats förbättra vattenkvaliteten i den livsviktiga Taisjön. Taisjön är Kinas tredje största sjö, och den försörjer hela Suzhou med dricksvatten.

Delegationen berättade om hur vattenvårdsarbetet har bedrivits i Sverige, vår region, och särskilt i sjöarna kring Växjö. Mötet kom mest att handla om avloppsreningsverken, då det var detta som intresserade vattenbyrån mest. Det är på detta område det finns pengar avsatta i nuvarande femårsplan, och det står klart att kineserna är mycket intresserade av den prestanda våra avloppsreningsverk håller. Under senare år har åtskilliga avloppsreningsverk tagits i drift i Suzhou. Inom nuvarande femårsplan skall ytterligare 49 verk uppföras och 95 % av allt spillvatten ska renas. I ett fortsatt samarbete kan intresseområdet utvidgas, om kontakter tas även inom andra områden, som t.ex. sjörestaurering och biologisk återställning.

Sustainable Småland träffade Suzhous även miljöbyrå, för att få detaljerad information om planerade investeringar på området.

Nils Posse, Jan Söderström, Thomas Hasselby och Yanni Shizhou åkte till Xiangcheng som är det distrikt i Suzhou som Växjö kommun har skrivit ett samarbetsavtal med. Xiangcheng har 700 000 inv. och fick pris förra året som det mest ekologiska distriktet. Delegationen träffade Zha Yingdong som är den högste i distriktet och hans närmaste medarbetare. De visade den nya järnvägsstationen som ligger i deras distrikt för höghastighetståget mellan Peking och Shanghai. Det var ett imponerande bygge som endast tog två år att bygga. Hela järnvägen för höghastighetståg mellan Peking och Shanghai (1300 km) tog endast fem år att bygga.

Besök med miljötema gjordes också, bl.a. ett vattenreningsverk som är modernt (mekanisk, biologisk rening samt ultraviolet belysning), ISO 14001 certifierat och renar 40 000 kubikmeter vatten per dag. De producerar 7103 ton slam och hela reningsverket drar 0,2 kilowatt-timme per kubikmeter. Kostnaden för reningen är ca: 0,5 kr/m³. 2010 genomförde de energisparande åtgärder som minskade energiförbrukningen med 380 000 kilowatt-timmar vilket är värt 321 000 kr. Xiangcheng Energy-saving Environmental Science and Technology Park besöktes, där man visade på energibesparande teknologi såsom energifönster, återanvändning av papper till isolering, solenergi, bergvärme, mm.

Efter det redovisade ledningen Xiangchings utvecklingsplaner med olika industriområden såsom China auto parts industry park där bildelar tillverkas. Delegationen presenterade Växjö- Europas grönaste stad och redogjorde för Sustainable Småland, vilket väckte ett stort intresse.

Delegationen deltog också på evenemanget "Suzhou Mayor Consultation Meeting", där representanter från tio länder (Polen, Italien, Tyskland, Storbritannien, Nya Zeeland, Rumänien, Danmark, Japan, Filippinerna och Israel) samlades för att diskutera Suzhous utveckling. Länderna var representerade av ambassadörer, generalkonsuler eller representanter från vänorter. Borgmästaren betonade i sitt inledningstal följande faktorer som avgörande för Suzhous positiva ekonomiska utveckling:

- Exportorientering i ekonomin (10% av Kinas utrikeshandel)
- Privata sektorn spelar en stor roll
- Ekonomisk omstrukturering (mer tjänster och högteknologi, flest patentansökningar av Kinas stora städer) och förmåga att attrahera välutbildad arbetskraft
- Regional utveckling, integration av stad och landsbygdsutveckling
- Insatser på det sociala området (höjt utbildningsnivån, hälsa, säkerhet)
- Insatser på miljöområdet (utmärkelse: National Model City in Environment Protection)

Samtliga dessa områden ska man fortsätta utveckla, med särskild fokus på utveckling av tjänstesektorn (från investeringsdrivet näringsliv till innovationsdrivet) samt miljön.

Studiebesök gjordes i stadsdelarna Suzhou Industrial Park samt Suzhou High-Tech New District. Båda innehåller ett stort antal företag (både nationella och utländska investeringar), bostäder och nöjesutbud.

Vid förra besöket skrevs följande om Suzhou Industrial Park, vilket fortfarande gäller:

Området har en area på 288 kvadratkilometer och drygt 14 000 företag (varav runt 4000 internationella bolag och ett 30-tal svenska) finns etablerade här. 122 av de 500 företagen på Fortune500-listan finns i parken. Cirka 1 miljon personer som bor i området. SIP är ett gemensamt samarbetsprojekt mellan den kinesiska staten och Singapore, och den började byggas 1994. SIP har ett helhetstänk – projektet innefattar inte endast lokaler och infrastruktur utan även erfarenhetsutbyte med Singapore genom tjänstemannautbyte (utbildningar på plats i Singapore), som bl.a. resulterat i ”ordning och reda”, ett eget rekryteringsbolag etc. SIP har också som ambition att arbeta med sitt miljötänk. Inom SIP finns idag framförallt tillverkningsindustri (exempelvis finns 4 av 5 producenter av LCD-skärmar på området), men man vill nu också utveckla tjänstesektorn.

I New District, som invigdes 1990, ligger fokus på högteknologisk tillverkning med högt mervärde. Man har bl.a. en nisch inom IT och ny energi. Man uttrycker även här ett önskemål om att få in mer forskningsrelaterad verksamhet, hellre än arbetsintensiv industri. I stadsdelen bor 320 000 personer. New District har också en tydlig miljöprofil.

Möte med svenska generalkonsulatet

Delegationen träffade Bengt Johansson, generalkonsul, som berättade om sitt uppdrag. Hela Bengts presentation finns som bilaga till reserapporten.

På generalkonsulatet i Shanghai arbetar 4 utsända från Utrikesdepartementet och 17 lokalanställda. Ansvarsområdet är Shanghai samt omkringliggande provinser (inkl. Suzhou). Uppdraget är att främja svenska intressen inom handel, investeringar, utbyten samt att bidra till en positiv Sverigebild. Främjandet är särskilt inriktat på miljöteknik, fordonsindustri, hälsovård, innovationer och företagens sociala ansvar (CSR). Man har även som uppgift att hantera konsulära frågor för de svenskar som finns i regionen (c:a 1250 svenskar med uppehållstillstånd i Shanghai) samt viseringar för kineser som vill till Sverige. Bengt berättar om den nya femårsplanen, som har fokus på en hållbar tillväxt – nu vill Kinas regering slå ner på takten i tillväxten, så att man får en större kvalitet snarare än kvantitet. Bengt redogjorde också för de relationer som finns mellan svenska län och städer och kinesiska motsvarigheter. Det finns många avtal, men flera av dem är relativt inaktiva. Inget län eller stad har idag representation på plats, men det finns planer i Borlänge/Dalarna.

Jenny-Ann som arbetar med viseringar på konsulatet, berättade om läget på området. Ansökningstiden för ett visum är 15 dagar (gemensamt för hela Schengen-området). De allra flesta kineser som får uppehållstillstånd i Sverige är studenter. Med de nya reglerna för studenter som reser utanför utbytesavtal har emellertid antalet ansökningar minskat med 30-35 % under 2011. När det gäller viseringar för kortare besök, så tog man emot c:a 10 000 ansökningar under förra året, och man kan redan se att det blir ännu fler i år. Drygt hälften är affärsviseringar, men det är också en stor andel turismrelaterade visum. Turisterna passar ofta på att besöka flera olika länder i Skandinavien – ofta bor de i huvudstäderna och gör dagsutflykter.

När det gäller technical visits, måste ansökningarna först passera respektive stads Foreign Affairs Office som bestämmer hur många som får åka utomlands och hur ofta. Myndighetspersoner har en annan typ av pass, och ansöker inte själva om visum. Jenny-Ann berättar att kravet för att definieras som ett technical visit är att man har minst ett möte på 2 timmar under en tredagersperiod. Hon säger att det är mycket svårt att avgöra seriositeten i dessa ansökningar, men att trenden är att många endast har möten så att de precis uppfyller kraven.

I den efterföljande diskussionen tas frågan om kinesiska studenter i Sverige upp. Eftersom de numera måste betala en studieavgift om de inte kommer inom ramen för ett utbytesavtal, minskar antalet. Fortfarande kommer många kinesiska studenter genom utbyten, men då svenskar reser åt andra hållet är frågan hur länge detta tillåts. Bengt Johansson lyfter frågan om stipendier som ett sätt att attrahera ”rätt” kinesiska studenter, d.v.s. de som har en välbehövlig kompetens. I Lund har man arbetat med detta, genom en modell där näringslivet ger stipendier.

Besök på Exportrådet

Delegationen besökte Svenska Exportrådets kontor i Shanghai, och träffade där Anita Jonsson och Christoffer Eriksson. Deras presentation finns som bilaga till reserapporten i sin helhet.

Exportrådet har totalt fem kontor i Kina, och kontoret i Shanghai är Exportrådets största utlandskontor. Anita och Christoffer påminde om Kinas storlek; landet är stort som två Europa, och

det är därför stora skillnader mellan olika delar – man måste komma ihåg att landet består av flera olika kulturer och marknader. De berättade också om Kinas utveckling – tillväxten är snabb och nya prognoser visar att Kina kommer att passera USA som världens största konsumentmarknad kring 2020. Kina har idag också världens mest utbyggda snabbtågssystem – vilket man byggt inom en tioårsperiod. Samtidigt visar tågolyckan i somras att det finns stora säkerhetsproblem och att tillväxten kanske ibland går alltför snabbt. Miljöproblemen står också allt högre upp på agendan, och diskuteras öppet, även i medierna.

Efterhand som Shanghai och kringliggande regioner blivit dyrare, börjar företag flytta västerut mot Chongqing, Wuhan och Chengdu. P.g.a. en åldrande befolkning och att invånare på landsbygden inte längre vill flytta till städerna, börjar man också få problem med arbetskraft. Shanghai specialiserar sig alltmer mot finanser och tjänster, och det pågår ett skifte från lågteknologisk tillverkning till konsumtion. Kina har bl.a. lanserat en statlig plan för att göra landet till en innovationsekonomi. Industriandelen i ekonomin har minskat, men är fortfarande stark. Kulturen håller också på att förändras – samhället blir alltmer individuellt.

Exportrådet ser ett stort intresse från svenska företag, och man har utökat sin verksamhet under de senaste åren. Finanskrisen har inte märkts när det gäller inflöde av svenska företag - ca 90 företag per år etablerar sig i landet. De stora företagen kom redan på 90-talet, idag är det främst småföretag som man arbetar med. Det främsta rådet de ger företag som vill in på den kinesiska marknaden är att göra sin hemläxa eftersom marknaden ser helt annorlunda ut i jämförelse med Sverige och Europa.

Anita berättade också om plattformen Swedish Sustainable Business, där flera svenska myndigheter, inklusive Länsstyrelsen i Kronobergs län, samarbetar för att höja intresset för CSR-frågor i Kina. Man genomför olika arrangemang och utbildningar för att sätta frågor om företags sociala ansvar på agendan. Sverige är också det enda land i världen som har ett avtal med Kina för samarbete kring dessa frågor, underskrivet av Fredrik Reinfeldt och Hu Jintao. Projektet är på tre år och har inneburit att förståelsen för CSR-frågor och praktiskt arbete med CSR har ökat i Kina.

Företagspresentation kring CSR-frågor: B&B Tools

För att fortsätta diskussionen kring företagens sociala ansvar, hade Exportrådet bjudit Thomas Sörensson, general manager på B&B Tools i Shanghai som ett exempel. Thomas berättade om hur deras företag arbetar aktivt med dessa frågor både internt och hos sina leverantörer, och han tog även upp de problem som kan finnas.

B&B Tools säljer olika industriförnödenheter, så som verktyg, maskiner och skyddsutrustning samt tillhandahåller service. I Kina producerar, utvecklar och designar de sina egna varumärken, som i stor utsträckning tillverkas av kinesiska leverantörer. Idag har de 38 anställda i Shanghai. Thomas berättade att de har många olika säkerhetskrav på sina produkter, så det krävs att man har noggrann uppföljning av dessa gentemot sina leverantörer.

B&B har en tydlig process för hur det går till när de väljer sina leverantörer, och årliga utvärderingar är en viktig del i detta arbete. Det svåraste är ofta att få leveransen i tid – ofta handlar det om relativt små volymer och då nedprioriteras arbetet. Kinesiska leverantörer vill oftast inte heller skriva under de standardavtal som används i andra delar av världen, t.ex. gällande straff vid försenad leverans.

Samtidigt påpekade Thomas att storleken spelar roll i dessa frågor – om man inte beställer mycket stora volymer, kan det vara svårt att påverka företaget att ändra på sig. Det är lättare för storföretagen. Det finns "Code of conduct" med krav som ska skrivas under av alla leverantörer, men hittills når man upp till ungefär 75 %. I dessa ställs krav som är jämförbara med lagstiftningen. Man har också årliga besök på fabriken, där man påtalar brister i säkerhet och arbetsmiljö, som företaget kan utveckla. Thomas nämnde att det ibland finns policies hos företaget om säkerhet, men arbetstagarna själva kanske ändå struntar i att använda säkerhetsutrustningen. Om man upptäcker problem hos en leverantör ger man dem chans att utveckla sitt arbete, och försöker stötta dem i detta. På så sätt ser man samarbetet som långsiktigt.

Internt har företaget flera olika policies för alla delar av arbetet, som ska följas av alla anställda. Bl.a. kring korrupktion, där det finns stora problem särskilt på inköpssidan. Man försöker också arbeta med att vara en förebild för andra företag och sprida "svenska" företagsvärderingar i företaget. Ett exempel som Thomas nämnde är brandövning, som de kinesiska medarbetarna aldrig förr hade genomfört.

Samtidigt tog Thomas också upp ett dilemma som uppstår kring företagens sociala ansvar. Ju mer som de kinesiska företagen utvecklas, desto bättre följer de kraven. Samtidigt innebär detta högre kostnader, som i slutändan kan innebära att ett kostnadsmedvetet företag flyttar sin produktion till andra delar av världen. Thomas berättar också om kinesiska företag som inte vill producera för västerländska kunder – med alla de krav som de måste uppfylla från t.ex. EU, väljer de hellre att enbart arbeta med kinesiska kunder.

Fortsatt arbete

Besöket har inneburit många nya kontakter, kunskap och inspiration. Det är nu viktigt att omsätta detta i arbete på hemmaplan, så att Kinaarbetet kan vidareutvecklas mot de satta målen. Varje organisation tar med sig de kontakter som skapats hem, och ansvarar för att följa upp dessa. Aktörerna, inklusive ALMI och Linnéuniversitetet träffas regelbundet för att stämma av vad som är på gång när det gäller Kina.

Regionförbundets Kinasamordnare kommer under hösten att genomföra en kartläggning av företag i länet som är aktiva på den kinesiska marknaden, samt även kinesiska investeringar i närområdet. Fortsatta kontakter ska tas med Suzhou Foreign Affairs Office för att förbereda samarbetsavtal, samt lämpligt tillfälle för signering. Här ingår även att kontakta relevanta experter från länets kommuner i de frågor som kan vara av gemensamt intresse, för att förbereda samarbeten.

De konkreta diskussionerna kring att etablera ett supportkontor i Shanghai fortsätter tillsammans med Regionförbundet i Kalmar län och Linnéuniversitetet, och i detta arbete ska fortsatt kontakt hållas med South Denmark Asia Office för erfarenhetsutbyte. Här spelar också det svenska generalkonsulatet och Exportrådet en viktig roll, så att samarbetet med dessa organisationer utvecklas både hemifrån och på plats i Shanghai.

Länsstyrelsen fortsätter att hålla kontakten med projektet Swedish Sustainable Business in China, som också fungerar som en förebild för liknande projekt i till exempel afrikanska länder. Genom projektet har en kontakt etablerats med Exportrådet som innebär ett extra stöd till företag från Kronobergs län i deras arbete med den kinesiska marknaden.

Länsstyrelsen är vidare en av huvudmännen bakom det treåriga svenska projektet Trästad 2012. I Kina pågår utveckling av eco-cities. För svenskt träbyggandes vidkommande är det viktigt att åstadkomma ett utbyte mellan dessa städer och Trästad 2012. Under hösten 2012 genomförs ett flertal internationella aktiviteter i Växjö som en projektredovisning. Besök vid mässan bör ingå som en del i det utbud av technical visits som Sustainable Småland erbjuder. Information om detta ska tas fram för den kinesiska målgruppen snarast.

En av Länsstyrelsens huvudfrågor vid besöket handlade om vattenkvalitet. Samarbetet mellan Växjö kommun och Länsstyrelsen inom detta område bör förstärkas. Genom den nya sjösamordnaren vid Växjö kommun kan detta bli verklighet. Vidare bör fokus i framtiden breddas till såväl sjörestaurering som biologisk återställning, där Länsstyrelsen har kunskaper främst inom det sistnämnda.

Växjö kommun kommer att fortsätta planera för samarbete med Suzhou och Xiangcheng, inom de områden som angavs vid mötet med staden. Sustainable Småland ska dels följa upp de affärskontakter som togs, dels delta vid en miljömässa i Nanjing i november 2011 tillsammans med Exportrådet.